

kolumni

Mikko Mäntysaari on sosiaalityön professori Jyväskylän yliopiston yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitoksella. Hän käsittelee kolumneissaan yliopistotyön arkea.

Mattilanniemestä Helsinkiin

Tein tammikuun lopulla henkilökohtaisen ennätysten: olin työviikostani neljänä päivänä Helsingissä. Kahtena päivänä olin yliopistojen sosiaalityön yhteistyöverkoston Sosnetin kokouksessa. Aika usein juuri Sosnet on syy matkalleni Jyväskylän yliopiston Mattilanniemen kampukselta pääkaupunkiin.

Ennätysviikkoni tapaamisen teemana oli neljännen tutkijakoulumme aloitusseminaari Sipoossa. Yhteistyö on tuottanut 28 väitöskirjaa kahdentoista vuoden aikana. Akatemian tekemässä arvioinnissa saimme erinomaisen tuloksen.

Sosnet on sosiaalinen innovaatio, josta on poikunut kohtalaisen pienin voimavaroin hämmästyttävän hyviä tuloksia. Samantyyppistä yliopistojen välistä yhteistyötä on myös suomalaisilla psykologeilla, mutta muuten näin tiivis yhteistyörakenne taitaa olla harvinaista kansainvälisestikin.

Yliopistojen välinen yhteistyö ei ole maailmalla kovinkaan tavallista. Virossa Tallinnan ja Tarton yliopistojen sosiaalityön yksiköiden välit ovat viileät. Vaikka Ruotsi muistuttaa Suomea hyvin monessa oleellisessa mielessä, sosiaalityön koulutusta antavat yliopistot kilpailevat sielläkin keskenään. Yhteydenpitoa on kyllä vuosittain, mutta ei laisinkaan sellaista jatkuvaa yhdessä tekemistä, johon suomalaiset sosiaalityön yliopistoyksiköt ovat päätyneet. Samanlainen tilanne on tietojeni mukaan muuallakin, esimerkiksi Britanniassa ja Yhdysvalloissa, joissa sosiaalityön yliopistollinen koulutus muuten on vahvaa.

Ratkaisun harvinaisuus saattaa selittyä yliopistotyön luonteella. Yliopistojen sisä- ja ulkopoliittikkaa tuntemattomalle voi olla yllätys, miten vakavia ristiriitoja yliopistoväki onnistuu kehittämään aika abstrakteista kysymyksistä. Riidan aiheeksi riittää vaikkapa eri tutkimusmenetelmien keskinäinen paremmuus, vaikka riidan osapuolet ovat toisaalta valmiita myöntämään, että menetelmiä ei yleensä ottaen ole mielekästä asettaa paremmuusjärjestykseen, tai edes verrata keskenään.

Välillä tuntuu siltä, että yhteistyö työllistää meitä liiaksi, ja syntyvä hyöty ei mitenkään vastaa nähtyä vaivaa. Aina kaikki eivät ole olleet tyytyväisiä tehtyihin päätöksiin. Tiivis yhteistyö voi olla aika rasittavaa. Erityisesti sellaiselta tuntuu, jos jään yksin jossakin kiistakysymyksessä. Eikä jatkuva junassa matkustaminenkaan ole kovin hauskaa.

Ajoittaisista natinoista huolimatta yhteistyö on kuitenkin koettu niin tärkeäksi, että uskon sen jatkuvan edelleen. Ehkä joku joskus innostuu tekemään tutkimuksen suomalaisen sosiaalityön tutkimuksen sosiaalisuudesta.